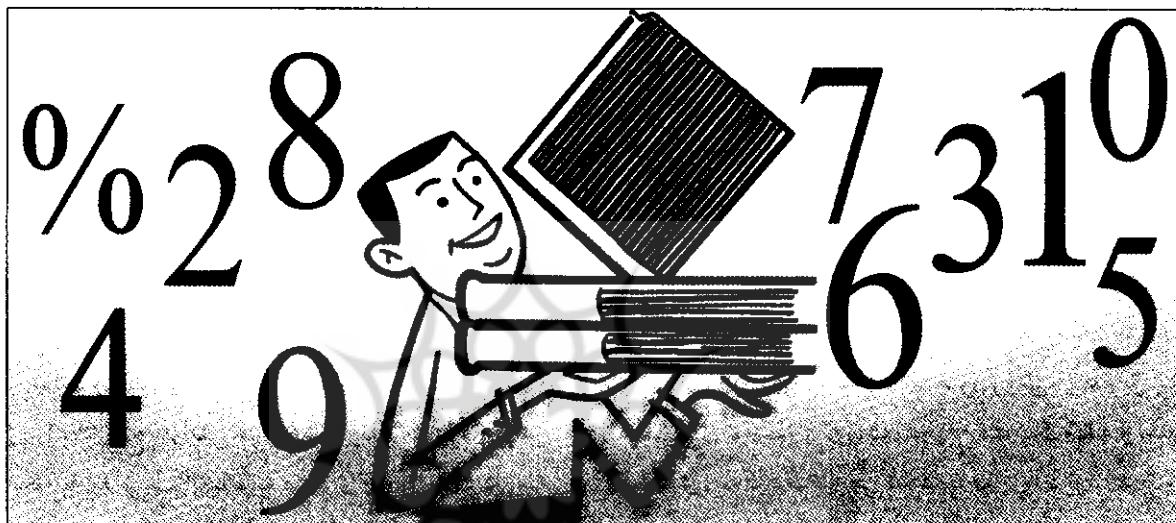

شناخت مدیریت ارتباط با مشتری

حمیدرضا وکیلی فرد

استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد واحد علوم تحقیقات

مهندی موانع جوری

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد واحد چالوس

راضیه علی خانی

دانشجوی دکترای حسابداری و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد چالوس

مقدمه

طی دو دهه گذشته، تحولات عمدہ‌ای در محیط‌های کسب‌وکار در عرصه جهانی پدید آمده که آثار عمیق و همه‌جانبه‌ای بر کارکرد و فعالیت شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی بر جا گذاشته است. از جمله این تحولات، می‌توان به تشدید رقابت در تمامی بخش‌های خدماتی و تولیدی و ضرورت مشتری‌مداری اشاره کرد. امروزه بسیاری از شرکت‌ها در حال رقابت هستند تا ارتباطاتشان را با مشتریان جدیدشان علاوه بر مشتریان کنونی، بیشتر نمایند تا وفاداری مشتریان را در دراز مدت تقویت و حفظ کنند. بعضی از شرکت‌ها به‌طور مفیدی در حال رقابت هستند و این رقابت

را از طریق به کارگیری اصول بازاریابی ارتباطی و با استفاده از کاربردهای مدیریت ارتباط با مشتری^۱ (CRM)، به دست می‌آورند (Chen & Popovich, 2003). کاربردهای فناوری مدیریت ارتباط با مشتری، کارکردهای سیاستمداران و گردانندگان یک سازمان (مانند فروش، بازاریابی و خدمات به مشتریان) و کارکردهای عوامل اجرایی و فرعی یک سازمان (مانند امور مالی، عملکرد و اقدامات مربوط به تهیه و توزیع و منابع انسانی)، آن را با نقاط ارتباطی مشتری شرکت مرتبط می‌سازد (Isaksson, 2005). نقاط ارتباطی یک شرکت، می‌توانند شامل اینترنت (Internet)، پست الکترونیک، عملیات خرید و فروش، بازاریابی تلفنی، آگهی،

است که برای بهینه کردن سوددهی و درامد و رضایتمندی مشتریان با سازماندهی براساس گروه‌های مختلف مشتریان، ترویج رفتار رضایتمندانه و ارتباط فرایندها از مشتریان تا تامینکنندگان، به کار می‌رود. سرمایه‌گذاری در مدیریت ارتباط با مشتری، باعث درک بهتر، دسترسی بیشتر و تعامل موثرتر با مشتری از طریق کانال‌های مختلف می‌شود (Kassanoff, 2000).

مدیریت ارتباط با مشتری، یک راهبرد کسب‌وکار برای مدیریت روابط متقابل با مشتریان به منظور بهینه‌سازی ارزش و رضایتمندی بلندمدت مشتریان است (Goldenberg, 2000).

مدیریت ارتباط با مشتری، یک مدل سازمانی مشتری‌گراست که به‌طور ساختاریافته‌ای از اطلاعات مشتری برای خلق یک راهبرد سفارش شده استفاده می‌کند. این راهبرد به‌طور یکنواخت در طول تمام کانال‌های ارتباط با مشتری و به منظور بیشینه ساختن ارزش از طریق یادگیری مستمر و توسط ارائه یک تجربه تفکیک شده و متمایز به مشتری، به کار گرفته می‌شود. با مدیریت ارتباط با مشتری می‌توان نیازها و خواسته‌های مشتری را حتی پیش از آنکه بیان شوند، شناسایی کرد. با استفاده از این مزیت، سازمان‌ها قادر به افزایش میزان وفاداری مشتری، تولید درامد و کاهش هزینه‌های خدماتی و عملیاتی هستند (Brown, 2000).

لوین (Levine)، مدیریت ارتباط با مشتری را استفاده از اطلاعات و دانش مربوط به مشتری به منظور تحويل کالا و خدمات به مشتری می‌داند (Bull, 2003).

مدیریت ارتباط با مشتری، فلسفه و نظم مدیریتی است که بر مشتریان در تمام حوزه‌های سازمان تمرکز می‌کند. بنابراین، این رویکرد به شکل قابل توجهی با رویکردهای بازاریابی و سنتی متفاوت است. این موضوع، ساختار، فرهنگ و فلسفه مشتری‌داری را در سازمان توصیف می‌کند و در قالب مفهوم کلی آن شناخته می‌شود. این مفهوم، شامل چهار جزء راهبرد، فرایند، افراد و فناوری است (Knox & Maklan, 2003).

در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات، مدیریت ارتباط با مشتری به معنای کسب‌وکاری نامحدود از فناوری‌هایی است که با هم کار می‌کنند؛ مانند انبار داده‌ها، پایگاه اطلاع‌رسانی، اینترنت، سیستم پشتیبانی تلفنی، فروش،

دورنگار و ... باشد. اغلب این نقاط ارتباطی، با سیستم‌های اطلاعاتی مجازی کنترل و نظارت می‌شوند. مدیریت ارتباط با مشتری، نقاط ارتباطی پیرامون یک دیدگاه مشترک را جمع‌آوری و ادغام می‌کند (Fickel, 1999).

مدیریت ارتباط با مشتری به سازمان‌ها کمک می‌کند تا پاسخ بسیاری از سوالات را پیدا کنند. برای مثال، این‌که چه خدمات یا محصولاتی برای مشتریان مهم هستند؟ چگونه باید با مشتریان ارتباط برقرار کنیم؟ و اندازه‌ها و رنگ‌های مورد پست مشتریان چه هستند (Khosravani, 2006)؟

مدیریت ارتباط با مشتری، رضایت مشتری، صرفه‌جویی در هزینه‌ها و ایجاد درامد بیشتری را برای سازمان‌ها به‌همراه دارد. از این‌رو، استقرار مدیریت مشتری‌دارانه یکی از مسائل مهمی است که امروزه جزء ضروریات بقای سازمان‌ها در دنیای رقابتی می‌باشد. مدیریت ارتباط با مشتریان، فرایندهای کسب‌وکار و راهبردهای مشتری را همسو می‌سازد و این امر، موجب وفاداری² مشتری شده و سوداواری را به تدریج افزایش می‌دهد. روند تکاملی نگرش سیستماتیک به مدیریت ارتباط با مشتری را می‌توان در سه دوره زمانی بررسی نمود (Nicolett & Gilbert, 2000).

(الف) دهه ۱۹۸۰، دهه بازاریابی براساس بانک اطلاعات مشتریان به شمار می‌آمد. هدف از این سیستم، نگهداری اطلاعات و حساب‌های مشتریان بوده است. از معایب آن می‌توان به دشواری تکمیل داده‌ها و جمع‌آوری آن اشاره کرد. اطلاعاتی که در این سیستم نگهداری می‌شد، شامل اقلام خریداری شده توسط مشتریان و میزان خرید مشتریان بود.

(ب) دهه ۱۹۹۰، دهه تمرکز این سیستم بر برنامه‌های وفاداری مشتری بود که هدف آن، وفادار نمودن مشتریان به سازمان و تضمین خرید مجدد آنان از بنگاه اقتصادی، کاهش نارضایتی مشتریان، ارائه قیمت پیشنهادها و محصولات متفاوت به مشتریان مختلف بوده است.

(ج) دهه آخر قرن بیستم، دهه مدیریت ارتباط با مشتریان به شمار می‌آید.

تعاریف و دیدگاه‌های مختلف درباره مدیریت ارتباط با مشتری

۷۰ مدیریت ارتباط با مشتری، یک راهبرد در سطح سازمان

رابطه موجود با مشتری، بسیار کارامدتر از ایجاد یک رابطه جدید با مشتری جدید است. در بازار رقابتی، بیشتر روی حفظ مشتری و ایجاد وفاداری در وی و نه جذب مشتری جدید تاکید می‌شود (عموزاد خلیلی و تقوی فرد، ۱۳۸۶). براساس نظر نول، سه دسته تمایز از مشتریان رابطه‌ای وجود دارند (البدوی و اخلاصی، ۱۳۸۵):

- ۱- گروه برتر،
- ۲- گروه متوسط، و
- ۳- گروه سطح پایین.

گروه برتر، شامل مشتریانی با وفاداری عالی و سوداوری بالا برای سازمان هستند. سیستم‌های مدیریت ارتباط با مشتری، برای حفظ و ارائه بهترین خدمات به این گروه از مشتریان لازم است و از مراجعه این مشتریان به رقبا نیز جلوگیری می‌کند.

گروه متوسط، مشتریانی هستند که سود مطلوبی برای سازمان دارند و نیز پتانسیل خوبی برای رشد آینده و وفاداری از خود نشان می‌دهند. این دسته، مشتریانی هستند که احتمالاً برخی از نیازهای خود را از طریق رقبا تأمین می‌کنند. نکته مهم در مورد این دسته آن است که سازمان باید با استفاده از سیستم‌های مدیریت ارتباط با مشتری، این گروه را مورد هدف قرار دهد، چراکه بهترین منبع برای رشد بالقوه به شمار می‌آیند.

گروه سطح پایین، مشتریانی هستند که تنها به صورت حاشیه‌ای برای سازمان سوداور هستند. برخی از آن‌ها ممکن است پتانسیل رشد داشته باشند، اما مخارج و فعالیت‌های لازم برای مورد هدف قرار دادن این مشتریان، مانع اثربخشی ارائه خدمات به مشتریان گروه برتر و دسته متوسط می‌شود. سیستم‌های مدیریت ارتباط با مشتری به سازمان کمک می‌کند تا این دسته از مشتریان را مورد شناسایی قرار دهد.

تحقیق و توسعه مشتری

تحقیق و توسعه مشتری، روی توسعه روش‌های بهتر برای شناسایی ارزش مشتری و ارائه تجربه رضایت‌بخش و کامل به مشتریان واقعی تمرکز می‌کند. شرکت‌هایی که فرایند تحقیق و توسعه منظم مشتری را به کار می‌گیرند، به سه مزیت راهبردی دست می‌یابند که با یکدیگر ارتباط دارند. ۷۱

بازاریابی و حتی تولید. استفاده از این سیستم منجر به پاسخگویی به مشتری و پیش‌بینی تقاضای مشتریان می‌شود. این امر در فضای الکترونیک و دنیای مجازی، موجب ایجاد یک ارتباط قوی با مشتری خواهد شد (Rosenfield, 2002) ساندو (Sandoe) معتقد است پیشرفت‌هایی که در حوزه فناوری‌های پایگاه داده‌ها همچون انبار داده‌ها و داده‌کاوی به وجود آمده، عامل اصلی اثربخشی سیستم‌های مدیریت ارتباط با مشتری بوده است. علاوه بر این، پیاره (Peppard) نیز معتقد است که پیشرفت‌های فن‌شناسختی در شبکه‌های جهانی، عامل اصلی رشد کسب و کار الکترونیکی و سیستم‌های مدیریت ارتباط با مشتری هستند. استفاده روزافزون از فناوری‌های دیجیتال به وسیله مشتریان، به خصوص اینترنت، به عاملی برای تغییر آنچه که از دیدگاه مشتری مورد انتظار و امکان‌پذیر می‌باشد، تبدیل شده است (البدوی و اخلاصی، ۱۳۸۵).

اهمیت مدیریت ارتباط با مشتری

در دنیای رقابتی امروز، هیچ سازمانی نمی‌تواند از طریق سرامدی در عملیات و یا نوادری در محصولات، خود را از سایر سازمان‌ها تمایز کند، مگر این‌که نیازها و خواسته‌های مشتریان خود را عمیقاً درک کرده باشد (البدوی و اخلاصی، ۱۳۸۵). مهم‌ترین چالش‌های اساسی که در دنیای رقابتی فعلی برای تجارت وجود دارد، شامل جذب مشتری و نگهداری او، وفاداری مشتری و افزایش سوداوری مشتری است. برای رفع موقیت‌آمیز این چالش‌ها، نقش مدیریت ارتباط با مشتری پررنگ و نیاز ایجاد و برقراری آن در سازمان‌ها، بیش از پیش جدی می‌شود.

مشتری

برای داشتن کسب و کاری موفق، توجه به مشتری به عنوان رکن اصلی کسب و کار و شناسایی نیازها و خواسته‌های آن، الزامی است (Goldenberg, 2000). در مدیریت ارتباط با مشتری، تمام هم‌وغم سازمان در مشتری خلاصه می‌شود. سازمان‌ها اعتقاد دارند که مشتری رئیس و پادشاه است؛ از این رو، حفظ مشتری و جذب مشتری جدید، عامل اصلی بقای سازمان‌ها محسوب می‌گردد. حفظ مشتری بر سوداوری سازمان اثر به سزاپای دارد، به این معنی که حفظ

جهت رضایت هر چه بیشتر مشتری هدایت نمود (عموزاد خلیلی و تقوی فرد، ۱۳۸۶).

اهداف مدیریت ارتباط با مشتریان را می‌توان به صورت زیر خلاصه کرد:

- ایجاد روابط بلندمدت و مفید با مشتریان منتخب (مشتریان کلیدی)،
- داشتن روابط نزدیک‌تر با مشتریان،
- جابجایی از کالاگرایی به مشتری‌گرایی،
- افزایش قابلیت رقابتی در بازارهای اشباع شده و مشتری‌های پر توقع تراز همیشه، و
- تشدید چرخ تولید-کهنگی (سعیدی‌کیا و نصیری، ۱۳۸۵).

سطوح مختلف مدیریت ارتباط با مشتری
به طور کلی، سه سطح برای مدیریت ارتباط با مشتری وجود دارد. مدیریت ارتباط با مشتری عملیاتی، مدیریت ارتباط با مشتری تحلیلی و مدیریت ارتباط با مشتری مشارکتی (سیدجوادین و یوسفی، ۱۳۸۵).

مدیریت عملیاتی ارتباط با مشتری مدیریت ارتباط با مشتری عملیاتی، به کاربردهایی از مدیریت ارتباط با مشتری می‌پردازد که رو در روی مشتری قرار می‌گیرد و باعث یکپارچگی بخش‌های ستادی و صفت سازمان می‌شود. مدیریت ارتباط با مشتری عملیاتی، در بی‌پیاده‌سازی بهترین روش‌های سازمانی برای افراد و محیط کار است.

در این سطح از مدیریت ارتباط با مشتری، فرایندهای تجاری واقع در بخش‌های صفت سازمان که مسئول تماس با مشتری هستند (یعنی بخش‌های فروش، بازاریابی و خدمات)، پشتیانی می‌شوند. وظایف ناشی از این فرایندها به کارکنان مسئول همان بخش محول می‌شود، اطلاعات ستادی لازم برای انجام وظایف در اختیار کارکنان قرار می‌گیرد و فعالیت‌های آنان در ارتباط با مشتریان، برای استفاده‌های آینده مستند می‌شود.

مدیریت تحلیلی ارتباط با مشتری مدیریت ارتباط با مشتری شامل کاربردهایی است که داده‌های مربوط به مشتری و تولیدشده توسط ابزار عملیاتی را به منظور مدیریت عملیات تجاری، تجزیه و تحلیل

نخست، دانشی به دست می‌آید که اغلب برای رقبا دور از دسترس و پیچیده است و آن‌ها را در مقابله با تهدیدات ویران‌ساز رقبا آماده می‌کند. هر قدر بیشتر مشتری مدار باشید، زمانی را که رقبا صرف می‌کنند تا دست شما را بخواهند، طولانی می‌شود و احتمالاً زمان بیشتری را در بازار برنده خواهید ماند. دوم، مشارکت کارکنانی که به مشتری نزدیک‌تر هستند، افزایش می‌یابد و در نتیجه وفاداری آن‌ها بیشتر می‌شود، ترک خدمت کاهش می‌یابد و از دست دادن مشتریان کمتر می‌شود. سوم، فرایند یادگیری عمیق درباره نیازهای مشتری و سپس تامین این نیازها، متنه‌ی بهنوعی نوادری می‌شود که رشد را به حد مطلوب نزدیک می‌سازد (فرتوكزاده و باقری، ۱۳۸۵).

یک راهبرد موفق تحقیق و توسعه مشتری، مستلزم اتخاذ راهبرد دفاعی توسط شرکت‌هاست. راهبرد دفاعی به دنبال ایجاد رابطه‌ای عمیق با مشتریان اصلی، سپس گسترش تعداد مشتریان به فراسوی مشتریان اصلی و در نهایت، ورود به عرصه مشتریان جدید است. راهبرد دفاعی، متمرکز بر کاوش مداوم برای شناسایی ویران‌سازی‌های رقابتی احتمالی است.

تمام مشتریان، دارای سه اصل مطلوب هستند. سازمان‌هایی که در تأمین هر کدام از این اصول موفق‌تر عمل کنند، برنده نهایی خواهند بود. این سه اصل عبارتند از (فروزنده، ۱۳۸۵):

- ۱- مشتری بهترین خدمات را از جنبه کمی و کیفی می‌خواهد،
- ۲- مشتری می‌خواهد حداقل هزینه ممکن را صرف کند، و
- ۳- مشتری می‌خواهد کالا و خدمات را در کوتاه‌ترین زمان در اختیار داشته باشد.

اهداف مدیریت ارتباط با مشتری

هدف مدیریت روابط با مشتری، ایجاد هم‌افزایی میان فعالیت‌های بخش‌های فروش، بازاریابی و خدمات پس از فروش در داخل یک سازمان به منظور کشف و حفظ مشتریان می‌باشد. این هم‌افزایی، از طریق تبادل اطلاعات بهویژه در خصوص مشتریان و در میان بخش‌های مختلف سازمان اتفاق می‌افتد (Chen & Popovich, 2003). با به کارگیری مناسب مدیریت روابط با مشتری، می‌توان نیازهای آینده مشتری را نیز پیش‌بینی کرد و تولید و یا خدمات دهی را در

مدیریت مشارکتی ارتباط با مشتری می‌کند. مدیریت ارتباط با مشتری تحلیلی بر اینباره داده‌های سازمان و مدیریت دانش تاکید دارد.

مدیریت ارتباط با مشتری مشارکتی، شامل خدمات مشارکتی است که تعامل میان مشتریان و سازمان‌ها را تسهیل می‌کند و با خلق ارتباطی بر مبنای شراکت، به ایجاد ارزش در دوره عمر مشتریان و فراتر از مبادلات کمک می‌کند. مدیریت ارتباط با مشتری مشارکتی، به معنی مشارکت بین تمام کانال‌های ارتباط با مشتری (برای مثال، تلفن ثابت، همراه و اینترنت) است. مدیریت ارتباط با مشتری مشارکتی، راه حلی است که افراد، فرایندها و داده‌ها را در کنار هم قرار می‌دهد، به طوری که سازمان‌ها توانایی خدمت‌رسانی بهتر به مشتریان و حفظ مشتریان را پیدا می‌کنند.

مدیریت ارتباط با مشتری مشارکتی، موجب تعامل کارا و سازنده با مشتریان در طول تمام کانال‌های ارتباطی می‌شود. در واقع، با بهره‌گیری از مشارکت و همکاری اینترنتی، هزینه‌های خدمات مشتری را می‌توان کاهش داد. یکی دیگر از طبقه‌بندی‌های سطوح مختلف مدیریت ارتباط با مشتری، در نمایشگر ۱ آرائه شده است.

در این سطح، داده‌های گردآوری شده در سطح مدیریت ارتباط با مشتری عملیاتی، به منظور دسته‌بندی مشتریان و برای شناسایی پتانسیل فروش اضافی و فروش جانبی، مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد. عملیات گردآوری و تجزیه و تحلیل داده‌ها به صورت فرایندی مستمر و پی‌درپی انجام می‌شود. تبدیل داده‌های خام موجود در پایگاه داده‌های سازمان به اطلاعات قابل استفاده برای تصمیم‌گیری، از طریق فرایند داده‌کاوی یا استخراج داده‌ها انجام می‌شود (سیدجوادین و یوسفی، ۱۳۸۵). استفاده از علم داده‌کاوی و سیستم‌های اطلاعاتی جهت یافتن اطلاعات مورد نیاز از میان انبوهی از اطلاعات، تنها راه ممکن برای ارائه خدمات اطلاعاتی مطلوب به مشتریان و داشتن یک رابطه قوی با مشتریان می‌باشد (Brgelt & Kurse, 2002).

از ویژگی‌های مدیریت ارتباط با مشتری تحلیلی، می‌توان به تجزیه و تحلیل سوداواری، نظارت بر رویدادها و توان طبقه‌بندی مشتریان اشاره کرد.

نمایشگر ۱- طبقه‌بندی سطوح مختلف مدیریت ارتباط با مشتری

سطح مدیریت ارتباط با مشتری	بحث‌های مطرح شده در هر سطح
مدیریت استراتژیک ارتباط با مشتریان	تسویه استراتژی ارتباط با مشتری، یعنی مشتریان کلیدی، تعیین فرایندهای درون‌سازمانی که مشتری را آنها مواجه می‌شود، تعیین تهدیداتی که متوجه مشتریان می‌باشد، مدیریت تنوع محصولات و ارتباط درون‌سازمانی
مدیریت عملیاتی ارتباط با مشتریان	خدمات مشتریان، فرایندهای بازاریابی، مهندسی مجدد فرایند کسب‌وکار و مدیریت بدهی‌ها (خریدهای اعتباری و اقساطی)
مدیریت ساختاری ارتباط با مشتریان	کارایی بانک اطلاعاتی، یکپارچگی بانک اطلاعاتی و ویژگی‌های مرکز تماس
مدیریت تحلیلی ارتباط با مشتریان	دسته‌بندی و تحلیل اطلاعات، گروه‌بندی داده‌ها، تحلیل نرخ بازده سرمایه‌گذاری بنگاه اقتصادی و امثال آن

دارای پنج موتور اصلی و استاندارد به شرح زیر است که به احتمال زیاد، در آینده تغییر کرده و موتورهای دیگری به آن اضافه خواهد شد.

۱- تمرکز اطلاعات مشتری در یک نقطه: در شرایط حاضر، در اکثر سازمان‌هایی که اطلاعات مشتریان را دقیقاً نگهداری می‌کنند، این اطلاعات در نقاط مختلفی (نزد فروشنده، امور

شرح سیستم‌های مدیریت ارتباط با مشتری برای پیاده‌سازی این سیستم، باید از سیستم‌های نرم‌افزاری ویژه‌ای استفاده کرد. این سیستم‌ها دارای هسته‌های اصلی و استانداردی هستند که هر سازمان بنا به شرایط ممکن است از طریق تکمیل و توسعه سفارشی این سیستم‌ها نیاز خود را مرفوع سازد. سیستم‌های مدیریت ارتباطات مشتری، فعلاً

فناوری‌های نوین و با تحول نگرش سازمان‌ها به مشتریان و بهبود رضایت آنان، سعی دارد تا بر تمام مراحل گوناگون فرایند فروش مدیریت کند و لحظه‌به‌لحظه از اولین تماس تا تامین رضایت مشتری، با وی ارتباط سازنده‌ای داشته باشد.

مدیریت روابط با مشتری به شرکت‌های تجاری کمک می‌کند تا با شناسایی و تمرکز بر روی مشتریانی که ارزش اقتصادی بیشتری دارند، سوددهی خود را افزایش دهند. مزایای مدیریت ارتباط با مشتری در یک سازمان را می‌توان با هدف کسب رضایت مشتریان و بقا در محیط رقابتی، در موارد زیر خلاصه نمود:

- ۱- کاهش هزینه‌های بازاریابی و فروش،
- ۲- امکان شناسایی الگوهای مصرف مشتریان،
- ۳- جلب سریع‌تر و موثرتر مشتریان و درک بهتر از نیازمندی‌های آنها،
- ۴- افزایش میزان وفاداری مشتریان به سازمان،
- ۵- فراهم کردن شرایط مراجعته مجدد مشتری، و
- ۶- توانایی مدل‌سازی رفتار مشتری درون واحدهای کاری.

پی‌نوشت‌ها:

1- Customer Relationship Management (CRM)

2- Loyalty

منابع:

- ۱- البدوي، امير، اخلاصي، امير، پياده‌سازی سیستم‌های مدیریت ارتباط با مشتری، دو ماهنامه بررسی‌های بازرگانی، شماره ۱۸، ۱۳۸۵
- ۲- فرنتوک‌زاده، حمیدرضا، سافری، علی، مدیریت نظام‌مند نوادری مشتری‌مدار، مجله گزیده مدیریت، سال هفتم، شماره ۶۰، ۱۳۸۵
- ۳- فیلیپ کاتلر، اصول بازاریابی، ترجمه: بهمن فروزنده، انتشارات نشر آموخته، چاپ هفتم، ۱۳۸۵
- ۴- عموزاد خلیلی، حسین، تقوی فرد، محمدتقی، تاثیر به کارگیری مفاهیم مدیریت ارتباط با مشتری الکترونیکی در ساختار تجارت الکترونیک، دومین همایش بین‌المللی تجارت الکترونیک و تجارت جهانی، تهران، ۱۳۸۶
- ۵- سعیدی‌کا، علی و نصری‌محمدرضا، مشتریان آینده امروز متولد می‌شوند، مجله روش، شماره ۱۱، ۱۳۸۵
- ۶- سیدجوادیان، سیدرضا، یوسفی، بوریا، تعیین عوامل موثر بر وفاداری مشتریان بانک توسعه صادرات ایران با استفاده از مفاهیم مدیریت ارتباط با مشتری، دو ماهنامه بررسی‌های بازرگانی، شماره ۱۸، ۱۳۸۵
- ۷- صالحی صدقیانی، جمشید، اخوان، مریم، مدیریت ارتباط با مشتری،

مالی، خدمات پس از فروش و ...) جمع‌آوری می‌شود. این در حالی است که به دلیل پراکندگی اطلاعات مشتری، برای استفاده از این اطلاعات و برای توسعه بازار، مشکلات زیادی ایجاد می‌شود.

۲- تجزیه و تحلیل و تفکیک اطلاعات مشتری: در صورت تنوع کالا و خدمات سازمان، این موتور اقدام به تفکیک مشتریان و تجزیه و تحلیل ویژه برای وضعیت جاری و توسعه بازارهای هدف براساس اطلاعات هر بخش می‌کند.

۳- اختصاصی‌کردن نیاز مشتری با توجه به امکان ارتباط خاص با مشتریان: این موتور می‌تواند نیاز مشتریان را به صورت خاص جمع‌آوری و در اختیار سازمان قرار دهد تا سازمان بتواند نیازهای خاص آنها را طراحی و تامین سازد.

۴- امکان تماس با مشتری از طریق وسیله مورد علاقه آنها: بعضی مشتریان از سیستم نمایر و برخی دیگر از پست الکترونیکی، نامه و امثال آن استفاده می‌کنند. این موتور ضمن برقراری ارتباط فعال و سریع با تمام مشتریان، با هر کدام از طریق وسیله انتخابی وی تماس می‌گیرد.

۵- انتقال اطلاعات و مبادلات بین مشتری و سازمان: تمام ارتباطات و مبادلات بین مشتریان و سازمان، از طریق این موتور مدیریت می‌شود. این اطلاعات شامل سفارش کالا و خدمات، اطلاعات مالی و پرداخت‌ها، اطلاعات ساخت و تکمیل سفارش مشتری، ارسال کالا یا خدمات برای مشتری، ارسال صورتحساب، اطلاعات ارسال کالا و خدمات پس از فروش، آموزش و پشتیبانی مشتری، اطلاع‌رسانی به مشتریان براساس علاقه و نیاز هر کدام و دیگر موارد است (صالحی صدقیانی و اخوان، ۱۳۸۵).

نتیجه‌گیری

بدون شک، امروزه کسب رضایت مشتری جایگاهی مهم و حیاتی را در اهداف شرکت‌ها به خود اختصاص داده است و مدیران ارشد به خوبی می‌دانند که موفقیت آنها در راه رسیدن اهداف شرکت‌ها، درگروی جلب رضایت مشتریان است. مدیریت ارتباط با مشتری، راهبرد کسب و کار برای مدیریت روابط متقابل با مشتریان به منظور بهینه کردن ارزش و رضایت‌مندی بلندمدت مشتریان است. مدیریت روابط با مشتری با درک نیاز مشتری، کاهش هزینه‌ها، جلب مشتری جدید و نگهداری مشتری قدیمی و با کمک گرفتن از

**نرم افزارهای پکیج چه مالی اداری
کاکتوس**

ابزاری کارآمد در دست مدیران

**پکیج ۵۵
CACTUS**

- حسابداری
- ابزارداری
- خرید و فروش
- چك
- صندوق
- حقوق و دستمزد
- صنعتی
- دبیرخانه
- پخش مویرگی
- وام و صندوق قرض العسنه
- تعاونی مسکن و سهام
- بیمانکاری
- حق العمل کاری
- حمل و نقل باری
- ابزارهای عمومی
- سرویس مشتری
- بانک اطلاعاتی مؤسسات و اشخاص

تحت انواع ویندوز و شبکه
SQL Server

شرکت کاکتوس کامپیوتر

۸۸۴۳۷۱۳۰-۸۸۴۴۴۲۱۹
۰۹۱۲۳۲۳۳۸۰۳

تهران، شهروردي شمالي، مقابل پمپ بنزين
پلاک ۱۸، طبقه هفتم، واحد شرقی

www.cactus.ir

مجله حسابدار، انجمن حسابداران خبره ايران، شماره ۱۷۶، ۱۳۸۵

- 8- Brgeit, C. & Kurse, R., **Introduction of Association Rules: Apriori Implementation**, 14th Conference of Computational of Statistics (COMPSTAT), 2002
- 9- Brown, S.A., **Customer Relationship Management: A Strategic Imperative in the World of Business**, John Wiley & Sons, 2000
- 10- Chen, I. J. & Popovich, K., **Understanding Customer Relationship Management**, Business Process Management Journal, Vol. 9, No. 5, 2003, pp. 672-688
- 11- Bull, Christophr, **Strategic Issues in Customer Relationship Management Implementation**, Business Process Management Journal, Vol. 9, No. 5, 2003, pp. 592-602
- 12- Eckerson, W. and Watson, H., **Harnessing Customer Information for Strategic Advantage: Technical Challenges and Business Solution**, Social Report, The Data Warehousing Institute, Chatsworth, CA, 2000
- 13- Fickel, L., **Know Your Customer**, CIO Magazine, Vol. 12, No. 21, 1999, pp. 62-72
- 14- Isaksson, Gretal, **Managing the Implementation of Customer Relationship Management From an Interfunctional Perspective**, Lulea University of Technology, Licentiatethesis, 2005
- 15- Goldenberg, B., **What is an e-Customer? Why You Need Them now**, In Proceedings of DCI Customer Relationship Management Conference, Boston, MA, 27-29 June, 2000
- 16- Rosen FieldJames, R., **Customer Relation Ship Management: A Brief Story and a Big Mystery**, www.crmguru.com, 2002
- 17- Nicolett, M., Andren, E., & Gilbert, M., **Challenges of Aggregating and Managing Catalog Content**, Gartner Group Report, April 12, 2000
- 18- Kassanoff, B., **Build Loyalty Into Your e-Business**, in Proceedings of DCI Customer Relationship Management Conference, Boston, MA, 27-29 june, 2000
- 19- Khosravani, B., CRM Confereance Tehran, Gostareh Anformatic Co., 2006
- 20- Knox, S., Maklan, S., Payne, A., Peppard, J. & Ryals, L., **Customer Relationship Management; Perspectives From the Marketplace**, Oxford: Butterworth Heinemann, 2003